

Bölük Komutanı ile Sohbet

Haşir konusunda şüpheleri olan bir astsubayla Haşir Risalesini bir sene kadar okuduk. Tam ikna oldu. Bir gün bana, kumandanının da iman hakikatlerinin bir çoğunda, özellikle ahiret konusunda şüphesi olduğunu söyledi. Kendisine neler söylemesi gerektiğini benden sordu. Ben kendisine bazı aklî deliller anlattım. O da gidip bunları komutanına nakletmiş. Bu şekilde bir müddet devam ettik. Bir gün geldi ve:

“Hocam, ben sizden duyduklarımın çoğunu unutuyorum veya ifade edemiyorum. Acaba onu sizin yanınıza getirsem olur mu?” diye sordu.

Ben de: *“Olur.”* dedim.

Bir gün, biz akşam namazından sonra tesbihatı yaparken yüzbaşı olan bölük komutanıyla medreseye geldiler. Bölük komutanı ile hemen konuşmak yerine, tesbihattan sonra bir ders okuyarak hakikatleri dolaylı olarak anlatmayı daha uygun gördüm.

Tesbihattan sonra **Hacı Musa Güngör’e** Sözlerde geçen şu kısmı okuttum:

“BİRİNCİ MEDAR: Dikkat edilse, şu kâinatın umumunda bir nizam-ı ekmel, bir intizam-ı kasdî vardır. Her cihette reşehat-ı ihtiyar ve lemaat-ı kasd görünür. Hattâ herşeyde bir nur-u kasd, her şe'nde bir ziya-yı irade, her harekette bir lem'a-i ihtiyar, her terkipte bir şu'le-i hikmet, semeratının şehadetiyle nazar-ı dikkate çarpıyor. İşte eğer saâdet-i ebedîye olmazsa, şu esaslı nizam, bir suret-i zaîfe-i vahiyeden ibaret kalır. Yalancı, esassız bir nizam olur. Nizam ve intizamın ruhu olan manevîyat ve revabıt ve niseb, heba olup gider. Demek nizamı nizam eden, saâdet-i ebedîyedir. Öyle ise nizam-ı âlem, saâdet-i ebedîyeye işaret ediyor.”

Dersin izahı olarak şunları söyledim:

“Üstad Hazretleri bu derste bize yalnız ahireti anlatmakla kalmıyor, öncelikle Allah'ın mevcudiyetini anlatıyor. Çünkü Üstad burada bir nizam ve intizamdan bahsediyor. Canlı cansız, küçük büyük, ulvî süflî, âlî âdî her şey bir nizam ve bir mizan içerisindedir. Nizam ve mizan ise ancak nihayetsiz bir ilim ve hikmet, mutlak bir irade ve kudret ile olur. Akıllara durgunluk veren bu harika nizam ve ahengin tesisini ve muhafazasını şuurdan mahrum olan bir kör kuvvete isnat etmek, her

halde ehl-i şuurun kabul edeceği bir şey değildir. Sinek kanadından tut, tâ semavat kandillerine kadar her şeyde görünen şu mükemmel nizam bir Hâkim-i Müdebbirin varlığını gösterir."

"Demek ki Cenab-ı Hakk'ın kudret ve ilminin haricinde hiçbir şey yoktur. Onun kudretine nisbeten zerreler ile yıldızlar birdir. Âlemde her şeyi tanzim eden ve her şeye münasip bir vücut veren ve o vücudun her türlü ihtiyacını gören O'dur. Bütün alemler onun emri altındadır."

"Yine Üstad Hazretleri, **"Her cihette reşahat-ı ihtiyar ve lemaât-ı kasd görünür."** demekle kâinatta tesadüfün olmadığını ortaya koyuyor. Demek ki, hiçbir şeyin tesadüfe bırakılması mümkün değildir. Çünkü küçük büyük her bir mevcudun bir değil belki binler gayesi ve vazifesi vardır. Kör tesadüf, ölü madde, şuursuz tabiat, nasıl olur da insan gibi mükemmel bir mahluku vücuda getirebilir?"

"Üstadımız **"Her terkipte bir şule-yi hikmet, semeratının şehadetiyle nazar-ı dikkate çarpıyor."** demesiyle her mevcudun şeklindeki hikmetleri nazara veriyor."

"İnsan, Cenab-ı Hakk'ın ihsan ettiği tefekkür kabiliyeti ile eşyanın inceliklerine, gizli sırlarına nüfuz ettiği gibi, **'Nefsini bilen, Rabbini bilir.'** sırrınca, kendi terkip ve yaratılışında tecelli eden garip ve acip sanatı mülâhaza etse Cenab-ı Hakk'ın varlığından ve birliğinden hiçbir şüphesi kalmaz."

"İnsan her şeyden önce kendi nefsinin tedkik ve tahkik etse, bir damla sudan evrile çevrile bu güzel sureti aldığı düşünse, bu terakki ve tekâmülün kendi kendine olmadığını iki kere iki dört eder derecesinde kati anlar."

"Kâinatın merkezi insandır. Yani yerde ve gökte ahenk ve intizamın hâkim olması insanın menfaati içindir. Âlemde hiçbir şey yoktur ki insanın saâdetine hizmet etmiş olmasın."

"Bu dünyayı yaratan zat elbette ahireti de yaratacaktır. Çünkü dünya ahiret için yaratılmıştır. Eğer ahiret olmasa bu kâinatın yaratılması abes olur. Şayet ahiret olmasa mü'minler ile kâfirler, âlimler ile cahiller, zalimler ile mazlumlar, hayvanlar ile insanlar , ... arasında hiçbir fark kalmaz."

"Şüphe yok ki, Allah'ın kudretine nazaran her şey birdir. İnsanlar öldükten sonra kudret-i Rabbaniye ile tekrar vücuda geleceklerdir. Bunun en güzel delili birinci yaratılıştır. Cenab-ı Hakk'ın bir defa yarattığı bir mahlukunu ikinci defa tekrar yaratması en makul bir hakikattir. Bu kâinatı yaratan Cenab-ı Hakk'ın ahireti yaratması da o katiyettir."

"Ayrıca ahiretin bütün nazireleri bu dünyada mevcuttur. Mesela dünyada güneşi yaratan Allah, o ateş cinsinden olan cehennemi de yaratır. Bu dünyadaki bağları ve bahçeleri yaratan Allah, Cenneti de yaratabilir. Cenab-ı Hakk'ın kudreti nihayetsiz olduğu için bir çiçeği yarattığı gibi bir baharı da aynı kolaylıkla yaratır. Baharı

yaratan, cenneti de yaratır. Cenab-ı Hakk'ın kudretine nisbeten çiçek ile cennetin, güneş ile cehennemın yaratılması arasında bir fark yoktur.”

Komutan dersin tamamını büyük bir dikkatle dinledi. Dersten sonra bana dönerek:

“Hocam şimdi Cenab-ı Hak bu hayatı bizden almayacak öyle mi?” dedi.

Ben de, “Evet.” dedim. **“Yeter ki bu hayat benden alınmasın, yerim cehennem olsun razıyım.”** dedi.

Komutanın bu sözüne karşı ben de şöyle dedim:

“Senin bu dersten istifade etmen gibi, ben de senin bu sözünden büyük bir ders aldım. Çünkü Üstad Hazretlerinin, şu sözünü tam olarak aklım almıyordu:

“Bir zaman -küçüklüğümde- hayalimden sordum: 'Sana bir milyon sene ömür ve dünya saltanatı verilmesini, fakat sonra ademe ve hiçliğe düşmesini mi istersin? Yoksa bâki fakat âdi ve meşakkatli bir vücudu mu istersin?' dedim. Baktım, ikincisini arzulayıp birincisinden 'ah' çekti. 'Cehennem de olsa beka isterim' dedi.”*

Sizin bu halinizden o sözün hakikatini tam olarak anladım. Sen de bu konuda bana bir nevi hocalık yapmış oldun.” Sohbetimiz gece yarısına kadar devam etti.

Dipnotlar:

* Şualar, s. 222-223.